

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Discurs del rector de la Universitat de València, prof. Dr. Esteban Morcillo, en el Solemne Acte Acadèmic d'investidura com a Dra. 'Honoris Causa' per la Universitat de València de la prof. Dra. Jocelyn Bell Burnell

València, 10 de novembre de 2017

Els done la benvinguda a la Universitat de València, una universitat compromesa amb el desenvolupament de la nostra societat, seguint el seu esperit fundacional que fon els seus arrels en l'esplendor de la València segle XV.

Hui celebrem a aquest emblemàtic espai de l'edifici històric de la Universitat de València la cerimònia d'investidura com a doctora 'honoris causa', de la professora Jocelyn Bell Burnell, *pro-Chancellor* del *Trinity College* de la *University of Dublin*, presidenta de la *Royal Society of Edinburgh* i professora visitant del *Mansfield College* de la *University of Oxford*.

Aquesta investidura segueix el tradicional cerimonial universitari que ens enllaça simbòlicament amb la més de cinc vegades centenària tradició acadèmica de la NAU, la nostra antiga Universitat.

L'espai en què té lloc aquesta cerimònia, el Paranimf, Teatre Acadèmic, ja va ser esmentat pel literat del barroc valencià Joan Baptista de Valda com un marc de solemnes debats i actes públics, cite, 'de no inferior grandesa en competència de qualsevol altre de les universitats' del seu temps.

De ben segur que en algun d'aquests espais a la Universitat s'exposaren i debateren les observacions que realitzà l'any 1572 Jeroni/ Hieronymo Muñoz, catedràtic d'astronomia, matemàtiques i hebreu d'aquesta Universitat.

Muñoz observà un nou objecte brillant a la constel·lació de Casiopea.

Una 'stella nova', l'anomenà.

Una observació que també realitzaren altres astrònoms com Francesco Maurolico, Wolfgang Schuler i Tycho Brahe, amb qui Johannes Kepler col·laborà estretament.

Per encàrrec de la Corona, Jeroni Muñoz estudià aquest fenomen astronòmic i el recollí en una obra de gran difusió coneguda com el 'Libro del nuevo cometa...', publicació esmentada per Tycho Brahe en la seua obra 'Astronomiae instauratae progymnasmata', llibre que forma part dels fons de la Biblioteca Històrica de la Universitat.

Aquesta 'supernova' observada per Muñoz hui és coneguda com la Supernova de Tycho.

La Universitat de València honora la memòria de Jeroni Muñoz amb l'edifici d'investigació que du el seu nom, al Campus de Burjassot.

Així doncs, la tradició de la Universitat de València de mirar el cel amb objectiu científic es fon en els propis orígens universitaris, i més recentment en la creació, fa ja més d'un segle, de l'Observatori Astronòmic de la Universitat pel catedràtic de cosmografia i física del globus, professor Ignacio Tarazona.

Hui en dia continuem preservant l'històric telescopi Grubb a l'antiga Facultat de Ciències i al mateix temps la Universitat pot estar ben orgullosa d'un ampli conjunt d'astrònoms tant a l'Observatori com al Departament d'Astronomia i Astrofísica al si de la Facultat de Física com s'ha fet palès al recent col·loqui celebrat aquest passat dilluns al voltant de la participació en el macroprojecte internacional del radiotelescopi SKA.

A eixa històrica Facultat de Ciències es creà l'any 1961 la Secció de Ciències Físiques que va esdevenir al 1977, la Facultat de Ciències Físiques, fa per tant enguany quatre dècades.

Coincidint amb aquest aniversari i la commemoració dels cent-cinquanta anys del naixement de la professora Marie Curie, la Universitat de València s'honora en investir com a doctora 'honoris causa' la professora Jocelyn Bell Burnell, qui descobrí, fa cinquanta anys, el primer senyal d'allò que hui coneguem com a púlsar.

La Catedràtica d'Òptica de la Universitat de València doctora Pascuala García Martínez, en la seua esplèndida *laudatio* ha lloat els rellevants mèrits que concorren en la doctora Bell.

Benvolguda doctora García Martínez, estimada Pas, les vostres paraules han il·lustrat clarament no sols la trajectòria de la nostra nova 'honoris causa', sinó també la transcendència de la seua activitat i la rellevància de la seua obra.

Us agraiïc l'estima i la cura amb què heu preparat aquest discurs, preceptiu en el cerimonial universitari.

Agraïment estès també a les madrines de la doctora Bell en aquest acte, professores Pascuala Garcia i Carmen Martínez, així com a les membres de la comissió d'acompanyament, integrada per les professores doctores Soledad Gandia, Maria Antonia Lledó, Maria Victoria Castillo i Susana Planelles.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració en aquest solemne acte acadèmic.

Un acte acadèmic en el qual la Universitat de València reconeix la tasca pionera de la doctora Bell al llarg de la seua dilatada trajectòria investigadora.

Pionera en desenvolupar una tasca de recerca de primer nivell que va conduir al descobriment dels púlsars, pionera en la gestió d'instal·lacions i equipaments investigadors, i primera dona en presidir el prestigiós *Institute of Physics* i la *Royal Society of Edimburgh*, a més de ser la segona de les tres dones que han presidit la *Royal Astronomical Society*.

Senyores i senyors, en nombroses vegades en aquest mateix Paranimf hem reivindicat la contribució que ha fet la universitat pública per avançar en la incorporació de la dona a l'espai públic, a l'espai de la recerca, la docència i la gestió.

Per això vull agrair tant a l'Institut Universitari d'Estudis de la Dona com a la Unitat d'Igualtat, l'important esforç que estan desenvolupant, com també vull agrair a totes les persones que estan implicades en un treball silenciós però constant, en les nombroses comissions d'igualtat de centre i de campus que treballen per trencar amb els estereotips de gènere, per avançar en eixa necessària igualtat efectiva entre homes i dones que és la base per al progrés de la societat.

Queda molt per fer, i la Universitat pública ha de ser pionera també en aplicar eixes polítiques, especialment en un temps com l'actual en què encara s'evidencien nombroses esclotxes de gènere en la nostra societat.

Esclotxes salarials i esclotxes de distribució de feines als espais públic i privat. I no vull deixar d'esmentar el drama que suposa per a la societat el problema de la violència de gènere que està suposant un autèntic feminicidi que hem de continuar denunciant i contribuint a eradicar.

La visibilitat és un dels passos més importants per trencar estereotips, per superar barreres, per eliminar sostres.

Per això, la Universitat de València ha estat reconegut a destacades persones que han contribuït com a pioneres a eixe avanç social en favor de la igualtat efectiva.

Així, a aquest Paranimf trobem, entre les destacades figures que ens han precedit en la gestió universitària, a Olímpia Arocena, primera dona doctora per la Universitat de València.

I hem lliurat distincions, Medalla de la Universitat i 'honoris causa', a dones destacades per la seua contribució a la ciència i la cultura, dones pioneres en la gestió universitària i pública, dones lluitadores pels nostres drets i llibertats i dones compromeses amb el progrés de la societat.

Hui, la Universitat de València s'honora d'incorporar al seu Claustre de doctors i doctores a la professora Jocelyn Bell, una prestigiosa investigadora que coneix ben bé el progrés de la ciència al llarg de les darreres dècades.

Un progrés del que ha sigut protagonista, i en el transcurs del qual ha patit les injustícies de les asimetries de gènere que la comunitat internacional ha reconegut, però no reparat plenament.

La Universitat de València s'uneix així als nombrosos reconeixements que han estat magníficament il·lustrats en la *laudatio* que hui hem escoltat.

Un just reconeixement a una dona que és un referent per a altres dones per la seua tenacitat investigadora i capacitat de lluita per canviar la societat.

Distinguished Professor Bell, welcome to the University of Valencia, a public European university, an ancient Mediterranean university rooted in the fifteenth century but developing an international projection as one of the leading universities in Spain.

Thank you very much for sharing your thoughts about your academic life and about the future of Europe.

I acabe ja.

Senyores i senyors, que l'exemple de la doctora Bell ens acompanye en la llarga sendera que és el progrés de la ciència i de la societat en el seu conjunt.

La raó dels Jurats de la ciutat per fundar aquesta Universitat en el segle XV fou el somni del progrés de la societat.

Un somni que compartim i reafirmem any rere any en cada acte d'obertura acadèmica i hui, especialment, en aquest Solemne Acte d'Investidura de Doctora 'Honoris Causa' que hem compartit amb respecte, emoció i estima.

Moltes gràcies.

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA